7/2560 -3-
57

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14.0.BHİ 01- 323
KONU : Yazılı Soru Önergesi

20.10.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ :06.10.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2560-6772/6894 sayılı yazınız

Amasya Milletvekili Ahmet İYİMAYA'nın," Turhal Şeker Fabrikasının atıklarına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/2560) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ahmet Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK : 2 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM :

Gereği :

T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

Cevaplarda ilgili yazının çıktığı daire, tarih ve numaralarının tam olarak yazılması rica olunur.

7/2560 -4-
58

AMASYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET İYİMAYA'NIN
YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

CEVAP 1-Turhal Şeker Fabrikası bu yılın kampanyasına yeni başlamış olması nedeniyle atık sularını mevcut arıtım havuzlarında biriktirdiğinden Yeşilırmak'a herhangi bir deşarjda bulunmamış, sadece evsel atık niteliğinde yıkama sularını vermiştir. Konunun araştırılması için, konu ile ilgili uzmanlarımız görevlendirilmiş ve Turhal Şeker Fabrikası ile Yeşilırmak nehrinde detaylı inceleme yaptırılmıştır.

Turhal Şeker Fabrikası bünyesinde bulunan alkol fabrikasının bu yıl devreye alınması düşünülmediğinden, balık ölümlerinin alkol fabrikası atıklarından kaynaklandığı yönündeki iddianın da aslı yoktur. Çünkü, bu tesis henüz üretim çalışmasına başlamamıştır.

CEVAP 2- 11.08.1983 tarih ve 18032 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2872 sayılı "Çevre Kanunu" ve buna dayalı olarak çıkarılan "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği" Şirketimize bağlı fabrikalarda atık su arıtım tesisleri kurma ve işletme yükümlülüğü getirmektedir. Bunun yanı sıra bu yükümlülüğün ifası için 12.04.1995 tarihinde Şirketimiz ile Çevre Bakanlığı arasında "Şeker Sanayii Çevre Deklarasyonu" imzalanmıştır.

Turhal Şeker Fabrikası 1934 yılında ilk kampanyasını yapmış ve 66 yıldır, çeşitli tadilatlar, kapasite artışı ve modernizasyon çalışmaları ve son teknolojik gelişmelerin uygulanması ile bugünkü kapasitesine ulaşmıştır. Kurulduğu yıllarda kullandığı suyu tamamen Yeşilırmak'a veren fabrikanın, daha sonra gerek su tüketiminin azaltılması gerekse çevre yönünden 1972-1973 yıllarında çamur çöktürme havuzları ve kapalı su çevrimi uygulanmasıyla Yeşilırmak'a atılan suyun hem miktarı hem de kirlilik oranı en aza indirilmiştir.

Arıtma tesislerinin kurulması ve çalıştırılması 1994 yılından itibaren 94 C 01 00 50 nolu bağımsız bir proje ile yürütülmektedir.

Bugüne kadar, çıkan ödenekler çerçevesinde, atık su arıtım tesisleri için fabrikamızın alt yapılarının tamamlanmasına çalışılmış, bir kısım fabrikamızda ise atık su arıtım tesisleri kurulmaya ve işletilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda Turhal Şeker Fabrikasında su tüketimin azaltıcı çalışmalar yapılarak hazırlanan yeni su çevrim şeması fabrikada uygulanmıştır. Atık suyun kirlilik oranını azaltmak için fabrikaya 4 adet filtre pres, 3 adet pülp tutucu, 2 adet taş tutucu ilave edilmiştir. Pancar yüzdürme suları ve kondenser suları tamamen kapalı çevrime alınmıştır. Çamurlu sular, çamur havuzlarında çöktürülüp, çamurdan

ayrılan atık sular ise havalandırmalı havuzlarda 48 adet turbo oksiderle havalandırılarak aerobik arıtıma tabi tutulmaktadır.

CEVAP 3- Çevre değerlerine duyarlı olmak, her vatandaş için anayasal bir zorunluluktur. Bu anayasal zorunluluk çerçevesinde kamu işletmelerinin de çevreyi koruyucu önlemler alması gerekmektedir.

Bakanlığımıza bağlı Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin eğitim çalışmalarında çevre eğitimi ağırlıklı bir şekilde yer almaktadır. Fabrikalarımızda çevre bilincini kuvvetlendirici, çevreye zarar verebilecek atık suların arıtma sistemlerinden geçirilmesi ve kimyasal analizleriyle ilgili eğitim seminerleri yapılmaktadır.